

Οι εγκλίσεις του ρήματος

Οι διάφορες μορφές

που παίρνει το ρήμα για να εκφράσει τη διάθεση ή τη γνώμη αυτού που μιλάει (ομιλητή) ονομάζονται **εγκλίσεις**.

Πρόσεξε το ρήμα δένω στις παρακάτω προτάσεις.

1. Δένω τα κορδόνια των παπουτσιών μου. ➔ **οριστική** (πραγματικό/βέβαιο)
2. Πρέπει να δέσω τα κορδόνια των παπουτσιών μου. ➔ **υποτακτική** (επιθυμητό/αβέβαιο)
3. Δένε τα κορδόνια των παπουτσιών σου. ➔ **προστακτική** (απαιτούμε να γίνει)

Οριστική:

- παρουσιάζει μια πράξη ως **πραγματική** και **βέβαιη**.
- Έχει **όλους** τους χρόνους.
- Παίρνει **άρνηση** **δεν**.

Το μάθημα **τελείωσε**.

Το μάθημα **τελειώνει** σε λίγο.

Δεν τελείωσε το μάθημα.

Υποτακτική:

- φανερώνει κάτι που **επιθυμούμε** ή **περιμένουμε** να γίνει.
- Έχει : **Εξακολουθητική** (Ενεστώτα)*:
να γράφω - να γράφομαι
- **Συνοπτική** (Αορίστου):
να γράψω - να γραφτώ
- **Συντελεσμένη Παρακείμενου**:
να έχω γράψει - να έχω γραφτεί
- Παίρνει **άρνηση** **μη(ν)** και **δε(ν)**.
- Σχηματίζεται βάζοντας **μπροστά** από το ρήμα ένα από τα μόρια **ας**, **να** ή κάποιον από τους συνδέσμους **για να**, **όταν**, **πριν**, **άμα** ή το αρνητικό μόριο **μη(ν)**.
Οι μαθητές **ας** μαζευτούν στην αυλή.
Αν βρω λίγο χρόνο, **θα** ζωγραφίσω.
Αν **δεν** έχει συγκοινωνία, **να** μην ξεκινήσει να έρθει.

Προστακτική:

- φανερώνει **προσταγή**, **επιθυμία**, **ευχή**.
- Σχηματίζεται μόνο στο **2ο** πρόσωπο ενικού και πληθυντικού (εσύ - εσείς)
- Έχει: - **Εξακολουθητική** (Ενεστώτα):
γράφε, γράφετε - (γράφου), γράφετε
- **Συνοπτική** (Αορίστου):
γράψε, γράψτε - γράψου, γραφτείτε
- Παρακείμενου (σπάνια):
έχε γραμμένο, έχετε γραμμένο
- **Δεν** έχει **άρνηση** ******. Σε περίπτωση που θέλουμε να «προστάξουμε», να ζητήσουμε από κάποιον να μην κάνει κάτι (να δηλώσουμε αρνητικό νόημα), **την προστακτική αντικαθιστά η υποτακτική (με άρνηση μη[ν])**.
- Ανοίξτε τα παράθυρα. **προσταγή**
- Σύρε, παιδί μου, στο καλό. **Ευχή**
- Μην φωνάζετε έτσι. **Απαγόρευση** - (Υποτακτική)

